

Södertörns brandförsvärsförbund

TJÄNSTEUTLÅTANDE 2021

2021-01-20

Dnr: 2020-002485

Ändring av sotningsfrister för lokaleldstäder samt införande av övriga bestämmelser i sotningsfristerna

Sammanfattning

Södertörns brandförsvärsförbund (Sbff) genomför just nu en översyn av sotnings- och brandskyddskontrollverksamheten inom förbundets område. I samband med denna översyn har det väckts förslag om att göra vissa ändringar i föreskrifterna om frister för rengöring (sotning). Dessutom finns det behov av att förtydliga vissa bestämmelser inom området genom att föra in dem i föreskrifterna. Genom ändringen kan samordningseffekter åstadkommas som förväntas leda till förbättringar för den enskilde. Föreskrifterna måste beslutas av respektive kommun och direktionen föreslås därför uppdra till förvaltningen att vända sig till medlemskommunerna och föra fram förslaget om ändring av sotningsfristerna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Linn Lindqvist, samordnare för sotning & brandskyddskontroller och Max Ekberg, tf räddningschef.

Bakgrund

Enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) är kommunen ansvarig för att sotning och brandskyddskontroll utförs i kommunen. Det är Sbff som på medlemskommunernas uppdrag ansvarar för att sotning och brandskyddskontroll sker inom förbundets område.

Sbff har säkerställt genomförandet genom avtal med sotningsentreprenörer som utför rengöring (sotning) och brandskyddskontroller.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) meddelar föreskrifter om hur ofta brandskyddskontroll ska göras. När det gäller sotning är det emellertid kommunen som, enligt förordning (2003:789) om skydd mot olyckor, ska meddela föreskrifter om hur ofta detta ska ske, i så kallade sotningsfrister. När kommunen ska meddela sotningsfrister bör den, enligt propositionen (2002/03:119) till LSO, beakta när brandskyddskontrollen ska göras så att samordningseffekter kan tas tillvara.

1 (5)

Sotning utförs i regel med tätare intervall än brandskyddskontroller. De samordningseffekter som avses är att i de fall då det är möjligt nyttja fördelarna med att genomföra sotning och brandskyddskontroll samtidigt på en anläggning. Detta för att minimera antalet tillfällen då anläggningsägaren behöver ta emot ett besök från utföraren.

MSB genomförde 2012 en översyn av fristerna för brandskyddskontroller. Översynen syftade till att på ett bättre sätt anpassa fristerna till de brandskyddseffekter som ska uppnås. Arbetet ledde fram till att MSB beslutade om nya föreskrifter, MSBFS 2014:6, där intervallen för brandskyddskontroller ändrades. Föreskrifterna trädde i kraft den 1 januari 2015.

Vid den tiden bedömdes det inte finnas tillräckliga förutsättningar inom Sbffs område för att åstadkomma samordning av brandskyddskontroll och sotning. Den ökade samhällskostnaden för ändringen kunde därför inte motiveras av en motsvarande nyttovinster i Sbffs område. Därför genomfördes ingen ändring av fristerna 2015.

Nuvarande sotningsfrister inom Sbff trädde i kraft den 1 juli 2004.

Organisationens ståndpunkt

Sbff genomför just nu en översyn av sotnings- och brandskyddskontrollverksamheten. I och med denna översyn skapas nu möjligheter för att åstadkomma samordningseffekter genom samtidig sotning och brandskyddskontroll på fler anläggningar. Därför finns nu ett skäl att ändra fristerna så att de harmoniserar med varandra.

De anläggningar som berörs av ändringen är lokaleldstäder i fritidshus och lokaleldstäder i bostadshus som används i mindre omfattning. Dessa anläggningar föreslås få en ny frist som innebär att de ska sotas vart tredje år istället för vart fjärde. Över en 12-årsperiod innebär det att anläggningen ska sotas en gång mer jämfört med tidigare (fyra tillfällen istället för tre).

Samtidigt så är fristen för brandskyddskontroller vid dessa anläggningar vart sjätte år. Därför medför en ny sotningsfrist med tre-årsintervall att det vid två av dessa fyra tillfällen kan ske en samordning med brandskyddskontrollen. Det innebär att det totala antalet besök som en anläggningsägare behöver ta emot under samma period (12 år) kan minskas från fem tillfällen till fyra. Därmed finns förutsättningar för att genom samordningseffekter uppnå minskade kostnader för den enskilde, trots en kortare frist för vissa anläggningar.

För att sotningsentreprenörerna ska kunna anpassa de nya sotningsfristerna på lokaleldstäder ska övergången kunna ske under tre år. Senast 2024-07-01 ska lokaleldstäderna ha övergått till sotningsfrist på vart tredje år istället för vart fjärde år.

I samband med den föreslagna ändringen av sotningsfristerna föreslås att tre nya textstycken med övriga bestämmelser införs i föreskrifterna. Dessa nya bestämmelser innebär ingen ändring i sak, då de redan är giltiga genom avtalstexter

och allmän praxis. Införandet i föreskrifterna ska enbart ses som förtydliganden för den enskilde och för de avtalade entreprenörerna.

Kommunens föreskriftsrätt kan inte överföras till ett kommunalförbund och därför måste samtliga kommuner i förbundets område anta dessa föreskrifter i sin helhet. Direktionen för Sbff behöver därför lämna förslag till respektive medlemskommun om att anta dessa föreskrifter.

Bilagor

Bilaga 1 Förslag till ny utformning av Frister för rengöring (sotning) enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor, i Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö kommun.

Förslag till beslut

1. Direktionen tar beslut om att ställa sig bakom förslaget till föreskrifter för rengöring (sotning).
2. Direktionen ger ett uppdrag till förbundsdirektör att vända sig till respektive medlemskommun och föreslå kommunen att besluta om frister för rengöring (sotning) med ikraftträdande 2021-07-01 i enlighet med bifogat förslag.

Max Ekberg
Tf räddningschef

Frister för rengöring (sotning)

Frister för rengöring (sotning) enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor, i Botkyrka, Ekerö, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö kommun.

Denna föreskrift träder i kraft 2021-07-01

Objektstyp med tillämpningskriterier	Tidsfrist
Värme-, varmvatten-, varmlufts-, och ångpannor	
Om pannan ingår i en värmecentral som står under kontinuerlig övervakning av en kvalificerad driftsledare kan sotning utföras med fristen tre år, oavsett vilket bränsleslag som används.	
I övriga fall ska, om eldning sker med <i>fasta bränslen</i> , sotning göras enligt följande:	
Konventionella pannor	3 ggr/år
Pannor med keramisk inklädnad i förbränningskammaren eller motsvarande konstruktion för effektiv förbränning av bränslet och där pannan är ansluten till ackumulatortank eller motsvarande anordning.	2 ggr/år
Pannor där eldning sker med träpellets eller annat från sotbildningssynpunkt motsvarande bränsle och där eldningsapparaten är speciellt konstruerad för effektiv förbränning av bränslet.	1 ggr/år
Om eldning sker med <i>flytande bränslen</i> ska sotning göras enligt följande:	
Pannor där eldning sker med tung eldningsolja eller annat från sotbildningssynpunkt motsvarande bränsle.	3 ggr/år
Pannor där eldning sker med lätt eldningsolja eller annat, från sotbildningssynpunkt, motsvarande bränsle och pannans märkeffekt överstiger 60 kW.	1 år
Pannor där eldning sker med lätt eldningsolja eller annat, från sotbildningssynpunkt, motsvarande bränsle och pannans märkeffekt uppgår till högst 60 kW.	2 år
Kökspisar, ugnar och andra jämförbara förbränningsanordningar för matlagning	
Om eldning sker i större omfattning än för enskilt hushålls behov ska sotning göras enligt följande:	
Eldstäder (kolgrill i storkök eller vedeldad pizzaugn i storkök) där eldning sker med fasta bränslen, tung eldningsolja eller annat, från sotbildningssynpunkt, motsvarande bränsle.	6 ggr/år
Eldstäder där eldning sker med lätt eldningsolja eller annat, från sotbildningssynpunkt, motsvarande bränsle.	1 år
Om eldning sker för enskilt hushållsbehov ska sotningsfrister för lokaleldstäder tillämpas.	

Lokaleldstäder	
Eldstäder som utgör den huvudsakliga källan för uppvärmning av det rum där eldstaden är uppställd eller för matlagning.	1 år
Eldstäder som eldas i mindre omfattning och som inte är den huvudsakliga källan för uppvärmning av det rum där eldstaden är uppställd eller för matlagning.	3 år
Eldstaden finns i ett fritidshus.	3 år
Imkanaler i restauranger eller andra storkök	
Imkanaler i storkök	3 ggr/år
Imkanaler i storkök som endast används för uppvärmning av mat eller liknande verksamhet.	1 år
Övriga bestämmelser	
<p>Den entreprenör som utför sotning respektive brandskyddskontroll på uppdrag av Södertörns brandförsvarsförbund har möjlighet att ändra sotningsfrist i enskilt fall om det sker på grund av brandskyddsmässiga skäl. En sådan ändring och anledningen till ändringen ska dokumenteras av entreprenören.</p>	
<p>Om det inte har förekommit något tillfälle då eldning har skett i anläggningen sedan den senaste sotningen, behöver ny sotning inte utföras även om tidsfristen har uppnåtts. Anläggningsägaren behöver i ett sådant fall inkomma med uppgift om detta till berörd entreprenör senast tre helgfria dagar före aviserat datum för sotning.</p>	
<p>Fastighetsägare ska anmäla sådana förändringar som kan föranleda ändring av sotnings- eller kontrollfristerna för en anläggning. Anmälan ska göras direkt till den som utför sotning respektive brandskyddskontroll på uppdrag av Södertörns brandförsvarsförbund. Byte av bränsleslag är ett exempel på en sådan ändring.</p>	